

arbejdsløshed, er det sådan, at man går på efterløn, fordi man er fysisk eller mentalt nedslidt, hvorimod man gør mindre brug af efterlønsordningen, hvis man er i fuld vigør. Derfor kunne vi faktisk opnå, at folk blev længere tid på arbejdsmarkedet, ved at gøre en positiv, forebyggende indsats frem for at gøre livet surt for dem, som ikke har anden valgmulighed end at gå på efterløn.

(Kort bemærkning).

**Morten Østergaard (RV):**

Jeg synes egentlig, at jeg lytter rimelig grundigt efter, og situationen er jo den – det ved vi fra de undersøgelser, der er lavet – at når folk går på efterløn i dag, er der nogle forskellige faktorer, der gør sig gældende. Det er langtfra alle og ikke engang den største del, der er nedslidte.

I Det Radikale Venstre havde vi gerne set, at man afskaffede efterlønnen og indførte en seniorpension, som lige præcis var målrettet dem, som ikke kan bestride et arbejde; det synes vi ville være det rigtige.

Når vi taler om incitamenter, er det da klart, at en ordning som den efterlønsordning, vi stadig har, indtil den aftale, vi har lavet, er indfaset, er en gulerod, som får folk til at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Det var sådan set også derfor, den oprindeligt blev indført, fordi man gerne ville give plads til andre. Men i dag er situationen den, at vi har brug for, at der er folk til stede på hospitalerne, på skolerne og i daginstitutionerne til at løse velfærdsopgaverne, og det bidrager efterlønnen ikke til.

(Kort bemærkning).

**Ole Sohn (SF):**

Nej, men efterlønsordningen forhindrer det heller ikke. Det er kun et spørgsmål om, hvordan man indretter arbejdspladserne.

Men jeg har altså forstået, at Det Radikale Venstre ønsker at afskaffe efterlønsordningen og automatisere pensionsalderen, så man kan sige til vælgerne: Er du i tyverne, og kommer du ud på arbejdsmarkedet nu, skal du belave dig på at være på arbejdsmarkedet, til du er 71 år, og bliver du nedslidt undervejs, må du søge førtidspension. Man kan selvfølgelig kalde den noget andet, men det er jo sådan set det, man vil tilbage til.

Det, der er den store fordel ved efterlønnen, er, at man efter et langt liv på arbejdsmarkedet ikke skal stå med hatten i hånden og kastes rundt fra det ene offentlige kontor til det andet

for at få en eller anden berettiget pension, men har et retskrav. Det er jo det, der er ideen med efterlønnen. Men de, der udnytter det retskrav, er jo ikke raske og rørige. Det er faktisk folk, som efter et langt livs hårdt arbejde føler sig brændt enten fysisk eller mentalt ud og derfor gør brug af efterlønsordningen. Hvis vi forbedrede arbejdspladserne, forbedrede forebyggelsen og forbedrede arbejdsmiljøet, ville der være en mindre nedslidning, og så ville folk af sig selv blive længere tid på arbejdsmarkedet.

(Kort bemærkning).

**Morten Østergaard (RV):**

Til det sidste kan man sige: Ja, forhåbentlig er det da sådan, at hvis vi undgår nedslidning, vil folk blive længere på arbejdsmarkedet, og det er også derfor, vi synes, der især skal sættes ind her.

Men det er jo dokumenteret, at det ikke er en rigtig påstand, når hr. Ole Sohn slår ud med armene og siger, at alle, der går på efterløn, er nedslidte. Sådan er situationen jo ikke. Efterlønnen er naturligvis en gulerod, fordi samfundet i stedet for at opfordre arbejdsdygtige og arbejdsudelige folk til at tjene samfundet og tjene deres egne penge ved at gå på arbejde opfordrer dem til at gå på efterløn.

Hele baggrunden for at indføre ordningen i sin tid var jo, at man ønskede, at nogle af de ældste årgange skulle fratræde, så der kunne blive plads til andre. Men det er bare ikke den situation, vi står i nu, og det er jo derfor, det er problematisk, at man hænger fast i fortiden i stedet for at kigge på fremtiden og se på, hvad der er behov for. Hvis vi fulgte den kurs, forespørgerne går ind for, ville der ikke være hænder nok til at løse velfærdsudfordringerne, og så ville vi få rigtig ulighed.

**Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):**  
Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og det er nu hr. Ole Sohn.

**Ole Sohn (SF):**

Jeg vil gerne indlede min ordførertale med at invitere hr. Morten Østergaard ud i virkeligheden. Lad os tage ud i 3F's, NNF's og FOA's lokalafdelinger her i hovedstaden og møde nogle, der er 60-62 år og er på vej til at gøre brug af efterlønsordningen. Så vil hr. Morten Østergaard finde ud af, at virkeligheden er en noget anden end det, man kan læse sig til i statistikker.